

Universitetssjukvårdsplan år 2027

Fastställd 2026-05-11

Innehåll

1. Gemensamma visioner och målsättningar	4
2. Gemensamma utrednings- och utvecklingsområden.....	4
3. Samverkansorgan	5
Universitetssjukvårdsstyrelsen.....	5
Universitetssjukvårdsnämnden	5
Ledamöter för Uppsala universitet	6
Ledamöter för Region Uppsala	6
Universitetssjukvårdsnämndens arbetsutskott.....	6
FoUU-råd	6
FoUU-rådets sammansättning	6
Ledamöter från Uppsala universitet (upp till 4 lärare och 1 doktorand).....	6
Ledamöter från Region Uppsala (upp till 4 medarbetare)	7
Närvaro- och yttranderätt.....	7
Mandatperioder för FoUU-råden	7
Beslutsfattande i FoUU-råd	7
FoUU-rådets uppdrag.....	7
FoUU-rådets budget	8
Gemensamt deltagande i ordinarie ledningsorgan.....	8
4. Uppdrag och delegation.....	8
Uppdrag till universitetssjukvårdsnämnd	8
Uppdrag till FoUU-råd.....	8
Delegation från universitetssjukvårdsstyrelsen till universitetssjukvårdsnämnden.....	9
5. Samverkan med övrig hälso- och sjukvård.....	9
6. ALF-finansiering i annan region.....	9
7. Omfördelning av medel mellan grundutbildning och forskning	9
8. Prioritering och fördelning av ALF-ersättningen.....	9
9. Samverkan ALF-medel och FoUU-medel	10
10. Ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning ALF-ersättningen.....	10
11. Konsekvensanalys för omräkning av ersättning.....	10
12. Överenskommelse om förenade anställningar.....	10
13. Överenskommelse om fördelning av direkta och indirekta kostnader vid externfinansierad forskning.....	10
14. Prioritering och fördelning av medel för forskning 2027	10

Fördelning av forskningsmedel för olika ändamål	10
Fördelning mellan FoUU-råd	13
Struktur.....	13
Aktivitet	14
Fördelning inom FoUU-råd.....	15
Budget, uppföljning och kontroll av forskningsmedel 2027.....	16
15. Prioritering och fördelning av ALF-medel för grundutbildning av läkare (GU-ALF) 2027	17
Fördelning av grundutbildningsmedel för olika ändamål.....	17
Principer för fördelning av GU-ALF-medel till handledning och schemalagd undervisning	17
Former för GU-ALF-ersättning till kliniker inom sjukvårdsregionen	18
Former för ALF-ersättning för utländska utbytesstudenter	18
Budget och redovisning av grundutbildningsmedel på verksamhetsområdesnivå.....	18
16. Redovisning och uppföljning av ALF-ersättningen	18
Central nivå.....	18
Fördelning på kostnadslag	18
Lokalkostnader	18
Personalkostnader.....	19
Övriga kostnader	19
Investeringar.....	19
Över- och underskott	19
Forskning.....	19
Grundutbildning	19
Verksamhetsområdesnivå.....	19
Forskning.....	19
Grundutbildning	19

BILAGOR

Bilaga 1 Förteckning över universitetssjukvårdsenheter och FoUU-råd inom ALF-region Uppsala

Bilaga 2 Strategiska satsningar avseende plattformar och infrastruktur 2026–2027

Bilaga 3 Principer vid fördelning av GU-ALF klinikfördelade medel (Läkarprogrammet)

Bilaga 4 Regelverk för ALF-lokaler

I § 7 i det regionala ALF-avtalet anges att en gemensam verksamhetsplan, universitetssjukvårdsplan, ska upprättas för att precisera och konkretisera avtalets innehåll. Denna plan utgör universitetssjukvårdsplanen (USP) för år 2027.

1. Gemensamma visioner och målsättningar

I § 1–3 i det regionala ALF-avtalet fastställs visioner och målsättningar för läkarutbildningen, den kliniskt inriktade medicinska forskningen samt utvecklingen av hälso- och sjukvården. Region Uppsalas och Uppsala universitets strategiska styrdokument visar en tydlig samsyn i dessa frågor. Denna samsyn konkretiseras ytterligare i parternas gemensamma strategidokument för 2025–2028 *Strategi för klinisk forskning, utveckling och innovation samt utbildning 2025–2028*, där mål och genomförda samt planerade åtgärder redovisas.

2. Gemensamma utrednings- och utvecklingsområden

Av § 7 i det regionala ALF-avtalet framgår att universitetssjukvårdsstyrelsen kan fatta beslut om gemensamma utrednings- och utvecklingsområden inom ALF-region Uppsala.

Under 2025 fastställdes ALF-region Uppsalas gemensamma strategi för forskning, undervisning och innovation. Strategin gäller för perioden fram till och med 2028 och syftar till att uppnå högsta internationella kvalitet inom dessa områden, säkra patientnära forskning och vidareutveckla universitetssjukvården.

Under 2027 planeras fortsatt utveckling av formerna för samverkan med övriga regioner inom sjukvårdsregion Mellansverige gälavseende klinisk forskning, bland annat genom Centrum för klinisk forskning (CKF). Arbetet fortsätter även med att utveckla samverkan inom hälso- och sjukvården, bland annat inom de områden som är föremål för nivåstrukturering så kallad nationell högspecialiserad vård (NHV). Vid utlysningar av ALF-medel för särskilda satsningar prioriteras områden där Uppsala fått tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård.

Precisionsmedicinskt centrum i Uppsala (PMCU) och centrum för Advanced Therapy Medicinal Products (ATMP) är gemensamma satsningar för Region Uppsala och Uppsala universitet, initierade av universitetssjukvårdsstyrelsen. Verksamheterna etablerades under 2022 respektive 2023 och fungerar idag väl. Båda centrumen är av central betydelse för Akademiska sjukhusets beviljade ansökan om ackreditering som Comprehensive Cancer Center enligt OECl. En översyn av styrning och samverkan mellan befintliga centrum inom precisionsmedicin pågår, med målsättningen att en reviderad organisation ska vara på plats under 2027.

Den sexåriga läkarutbildningen, som infördes från och med höstterminen 2021 och leder till läkarlegitimation, innebär förändrade krav på utbildningens struktur och genomförande. I och med legitimerande examen har behovet av systematiska bedömningar under utbildningens kliniska moment ökat. Vårterminen 2027 examineras den första kullen studenter från det nya läkarprogrammet. Därefter kommer bastjänstgöring (BT) att erbjudas även svenskutbildade läkare inom hälso- och sjukvården, samtidigt som allmäntjänstgöring (AT) successivt fasas ut.

Samverkan med universitetets kommitté för forskningsinfrastruktur har stärkts genom ökad samordning mellan ALF-medel och fakultetsmedel, i syfte att säkerställa ett effektivt och ändamålsenligt nyttjande av tillgängliga resurser. FoU-direktören vid Akademiska sjukhuset deltar i prioriteringen av treårigt infrastrukturstöd via fakultetsmedel, medan prodekan för forskningsinfrastruktur medverkar vid motsvarande prioriteringar inom ALF-området. En utlysning av treårigt infrastrukturstöd genomfördes 2025, med medelstilldelning för perioden 2026–2028.

Ett initiativ som inleddes 2025 och som fortsätter under 2027 är satsningen på Clinical Academic

Groups (CAGs). CAGs syftar till att samla kliniska och basvetenskapliga forskargrupper inom närliggande forskningsområden för att identifiera kliniskt relevanta frågor som kan belysas ur flera olika perspektiv. Genom att integrera klinisk och laborativ forskning ska CAGs bidra till lösningar på konkreta ohälsoproblem i hälso- och sjukvården.

Vid utgången av 2026 pågick mer än 100 strategiska ALF-tjänster, där Gullstrand- och postdoktorala tjänster utgjorde de största kategorierna (32 respektive 26 pågående tjänster). Under 2024 initierades forskar-ST-tjänster inom allmänmedicin samt 50-procentiga doktorandtjänster riktade till vård- och hälsoprofessioner. Under 2027 beräknas 11 doktorandtjänster inom vård- och hälsoprofessioner finansieras via centrala ALF-medel.

För att främja en tidig ingång i forskarkarriären har antalet forskar-AT tjänster utökats, med målsättningen att hälften av Region Uppsalas AT-tjänster ska vara kombinerade med forskning. Under 2027 införs forskar-BT parallellt med forskar-AT. Under 2025 tillkom också möjlighet att söka ALF-medel internationell postdoktoral vistelse. Behovet av forskningstid för att uppnå docenturkompetens har uppmärksamats, och särskilda forskarmånader för nydisputerade har utlysts för att uppnå denna kompetensutveckling.

3. Samverkansorgan

Det finns tre partssammansatta samverkansorgan inom ALF-region Uppsala, vilka verkar på olika beslutsnivåer. Dessa organ säkerställer en gemensam styrning och samordning av utbildning av läkare, medicinsk forskning samt utvecklingen av hälso- och sjukvården.

Universitetssjukvårdsstyrelsen

Universitetssjukvårdsstyrelsen utgör det övergripande samverkansorganet mellan Region Uppsala och Uppsala universitet. Styrelsen består av representanter på ledningsnivå från respektive part och ansvarar för strategiska beslut avseende läkarutbildningen, den medicinska forskningen.

Styrelsen består av sju ledamöter från vardera part, utsedda av respektive huvudman. För Uppsala universitet ingår även en studentrepresentant som en av ledamöterna. Studentrepresentanten utses årligen av studenterna i enlighet med studentkårsförordningen (SFS 2009/769). Mandatperioden för universitetets övriga ledamöter är tre år (2026-07-01 – 2029-06-30), medan Region Uppsalas ledamöter utses med en mandatperiod om fyra år (2027-01-01 – 2030-12-31).

Universitetssjukvårdsstyrelsen har dessutom utsett tre personer från vardera part med närvaro- och yttranderätt, motsvarande ordinarie ledamöters mandatperiod.

Universitetssjukvårdsstyrelsen sammanträder fyra gånger per år. Ordförandeskapet för 2027 innehas av Region Uppsala. Protokoll från sammanträdena förvaras hos Region Uppsala.

Universitetssjukvårdsnämnden

Universitetssjukvårdsnämnden är ett beredande organ till universitetssjukvårdsstyrelsen och beslutar i de frågor som styrelsen delegerar till nämnden. Nämndens uppdrag omfattar bland annat:

- fördelning av centrala strategiska medel,
- beslut om indelning och sammansättning av universitetssjukvårdsenheter och FoUU-råd,
- framtagande av årligt underlag till universitetssjukvårdsplan,
- sammanställning av ekonomisk redogörelse över användningen av ALF-medel.

Nämnden består av sex ledamöter från vardera part, utsedda av universitetssjukvårdsstyrelsen efter nominering av respektive huvudman och beredning i nämnden. En studentrepresentant utses årligen av studenterna i enlighet med studentkårsförordningen (SFS 2009/769) studentkårsförordningen (SFS 2009/769).

Universitetssjukvårdsnämnden sammanträder minst åtta gånger per år. Ordförandeskapet för 2027 innehas av Uppsala universitet. Protokoll från sammanträdena förvaras hos Akademiska sjukhuset.

Ledamöter för Uppsala universitet

Universitetets fem ledamöter i universitetssjukvårdsnämnden är verksamma inom områdesledningen för vetenskapsområdet för medicin och farmaci. Mandatperioden är tre år (2026-07-01 – 2029-06-30). Ledamöterna kan utgöras av vicerektor eller ställföreträdande vicerektor, dekanus för den medicinska fakulteten, prodekanus för forskarutbildningen eller studierektor för kliniska doktorander, prodekanus för grundutbildningen vid medicinska fakulteten samt GU-ALF ansvarig för läkarprogrammet.

Därutöver ingår en studentrepresentant i enlighet med gällande regerverk.

Ledamöter för Region Uppsala

De sex ledamöter som ingår i universitetssjukvårdsnämnden för Region Uppsala är FoUU-direktören på Akademiska sjukhuset, vars mandatperiod följer förordnandet som FoUU-direktör, samt fem ledamöter med minst 30 procent anställning inom en universitetssjukvårdsenhet och som är disputerade inom medicinska vetenskaper. Ledamöterna ska i största möjliga mån representera universitetssjukvårdens forskare gällande ämnesområden, professioner och kön. Mandatperioden för ledamöterna är tre år, med möjlighet till förlängning ytterligare en treårsperiod. Ny ledamot nomineras av Akademiska sjukhusets områdeschefer och Nära Vård och Hälsas förvaltningsdirektör som lämnar förslag på två kandidater vardera, varav en man och en kvinna.

Universitetssjukvårdsnämndens arbetsutskott

Arbetsutskottet bistår nämnden huvudsakligen genom att ta fram ett förslag till universitetsplan för kommande år och har därmed en central funktion i den övergripande planeringsprocessen.

Det löpande beredningsarbetet leds av nämndens ordförande och vice ordförande, som ansvarar för den dagliga dialogen med FoUU-råden och berörda kanslier.

FoUU-råd

Vid varje universitetssjukvårdsenhet finns ett FoUU-råd som fungerar som samverkansorgan på verksamhetsnivå enligt § 10 i det regionala ALF-avtalet. Totalt finns 18 FoUU-råd, varav 17 knutna till Akademiska sjukhuset och ett till Nära vård och hälsa.

FoUU-råden verkar inom ramen för universitetssjukvården och ska säkerställa att verksamheten uppfyller kraven på forsknings-, utvecklings- och utbildningsuppdrag, i enlighet med nationella och regionala ALF-avtal.

En förteckning över samtliga universitetssjukvårdsenheter och tillhörande FoUU-råd, inklusive uppgifter om respektive verksamhetschef och FoUU-rådsordförande, återfinns i Bilaga 1.

FoUU-rådets sammansättning

Varje FoUU-råd består av representanter från Region Uppsala och Uppsala universitet. Rådets storlek varierar beroende på universitetssjukvårdsenhetens omfattning.

En årlig förteckning över rådets sammansättning ska årligen lämnas till universitetssjukvårdsnämnden av verksamhetschef tillsammans med akademisk företrädare. Förteckningen ska innehålla namn, profession, institutionstillhörighet och roll i rådet, samt ange rådets ordförande och GU-ALF-ansvarig.

Ledamöter från Uppsala universitet (upp till 4 lärare och 1 doktorand)

Områdesnämndens vid vetenskapsområdet för medicin och farmaci arbetsutskott utser en akademisk företrädare efter förslag från enhetens akademiska lärare (förenade eller adjungerade professorer och lektorer). De akademiska lärarna föreslår även rådets ordförande. Ordförande utses av universitetssjukvårdsnämnden och ska, utöver doktorsexamen, vara förenad eller adjungerad professor eller lektor vid Uppsala universitet. Ordförande är i normalfallet samma person som den akademiska företrädaren.

Samtliga akademiska lärare inom enheten ska ingå i rådet om de är tre eller färre utöver den akademiska företrädaren. Om fler än fyra lärare finns utses ledamöter genom val inom lärargruppen.

En av lärarna ska utses till GU-ALF-ansvarig. Rådets lärare bör spegla enhetens kompetenser och professioner samt ha en jämn könsfördelning.

Ledamöter från Region Uppsala (upp till 4 medarbetare)

Verksamhetschef eller av denne utsedd person ingår i FoUU-rådet. Antalet regionanställda ledamöter motsvarar antalet akademiska lärare. Ledamöterna ska företrädevis vara disputerade och föreslås av verksamhetschef. De ska representera verksamhetsområdets specialiteter och professioner involverade i forskning och utbildning. En av regionens ledamöter utses till ansvarig för VFU vid verksamhetsområdet.

Närvaro- och yttranderätt

Prefekt har närvaro- och yttranderätt på FoUU-rådens sammanträden.

Om universitetssjukvårdsenheten omfattar flera verksamhetsområden ska en av verksamhetscheferna vara ordinarie ledamot enligt § 10 i det regionala ALF-avtalet, medan övriga chefer ges närvaro- och yttranderätt. Verksamhetscheferna utser sinsemellan vem som är ordinarie ledamot och vem som ges närvaro- och yttranderätt. Uppdraget som ordinarie ledamot kan med fördel roteras.

Vid behov ska rådet tillföra extern vetenskaplig kompetens för att säkerställa fullgod bedömning av forskningsansökningar och andra ärenden.

Mandatperioder för FoUU-råden

Mandatperioden är tre år för samtliga ledamöter, utom doktoranden som väljs på ett år. Samtliga kan omväljas för en andra mandatperiod. Mandatperioden för akademisk företrädare och ordförande är två år, med möjlighet till omval. Förslag om en tredje mandatperiod ska särskilt motvinnas.

För universitetssjukvårdsenheter med fler än fyra akademiska lärare bör rotation aktivt eftersträvas. Lärare som inte tidigare ingått i FoUU-rådet ska därvid ges företrädare vid kommande mandatperioder, för att säkerställa att lärargruppen representeras brett över tid. Motsvarande princip gäller för enheter som omfattar flera eller större verksamhetsområden. Vid varje ny mandatperiod bör sammansättningen ses över så att specialiteter och professioner som tidigare inte varit representerade ges möjlighet att ingå i rådet.

Om det är relevant för universitetssjukvårdsenheten bör även representanter för hälsoprofessionerna och för den verksamhetsförlagda utbildningen ingå i FoUU-rådet.

Beslutsfattande i FoUU-råd

FoUU-rådet ska sammanträda minst två gånger per termin. Ordförande ansvarar för kallelse och för att samtliga ledamöter ges möjlighet att bidra till dagordningen. Kallelse och agenda ska skickas ut minst en vecka före mötet.

Enligt § 11 i det regionala ALF-avtalet ska beslut fattas i enighet mellan de ledamöter som har mandat från respektive huvudman. Vid varje möte ska protokoll föras, justeras och diarieföras.

FoUU-rådets uppdrag

Utöver det som anges i § 1–3 i det regionala ALF-avtalet, om att bidra till de gemensamma visionerna och målsättningarna för läkarutbildningen, den kliniskt inriktade medicinska forskningen och utvecklingen av hälso- och sjukvården, ansvarar FoUU-råden för att bedöma utvecklingen och kvaliteten i den kliniska forskningen inom respektive område.

FoUU-råden ska också säkerställa en löpande och systematisk utvärdering av medicinska behandlingar, metoder och medicinskt material. Syftet är att identifiera och avveckla föråldrade metoder och material baserat på bästa tillgängliga evidens.

Inför införandet av nya medicinska behandlingar, metoder eller medicinskt material ska FoUU-råden kritiskt granska evidensläge, säkerhet, patientnytta och ekonomiska konsekvenser. Bedömningen kan bland annat baseras på HTA-underlag, mini-HTA, metaanalyser, Cochrane-publikationer och

litteraturgenomgångar samt göras i nära samverkan med kunskapsstyrningsorganisationen.

FoUU-rådets budget

FoUU-rådets budget ska utarbetas i samråd mellan rådets ordförande och berörd verksamhetschef. Efter förankring i FoUU-rådet ska budgetförslaget överlämnas till universitetssjukvårdsnämnden för beslut. Samtliga ALF-medel samt övriga medel från Region Uppsala och Uppsala universitet som ställs till rådets förfogande ska ingå i budgeten.

Om det inom ett verksamhetsområde eller en institution finns FoUU-medel som inte ingår i FoUU-rådets budget ska information om dessa medels ändamål lämnas till universitetssjukvårdsnämnden i samband med att budgeten överlämnas.

Verksamhetschefen beslutar om den del av verksamhetens anslag som utgör RUFU-medel (Region Uppsalas forsknings- och utvecklingsmedel), på samma sätt som för övriga anslag. RUFU-budgeten för en universitetssjukvårdsenhet bör stå i rimlig proportion till de ALF-medel som tilldelats enheten. RUFU-budgeten tas fram av verksamhetschef i samverkan med verksamhetscontroller.

Verksamhetschefen avgör vilken andel av RUFU-medlen som ska göras tillgänglig för FoUU-rådet. Innan budgeten fastställs ska FoUU-rådet säkerställa att RUFU-budgeten endast omfattar kostnader som ligger inom ramen för direktivet för RUFU-medel. RUFU-medel hanteras endast inom Akademiska sjukhusets förvaltning, medan Nära vård och hälsa tillämpar en annan struktur för sina FoUU-medel.

FoUU-rådet har mandat att under året omfördela tilldelade ALF-medel mellan projekt för att säkerställa att medlen används inom kalenderåret.

Vid årsbokslut betraktas varje FoUU-råd som en samlad ekonomisk enhet. Underskott upp till 5 procent får föras över till nästa år, medan underskott som överstiger denna nivå måste regleras inom rådet innan årets slut. Eventuella överskott återförs till ALF-kansliet, om inte nationellt beslut medger att överskott får överföras mellan år.

Gemensamt deltagande i ordinarie ledningsorgan

Enligt § 6 i det regionala ALF-avtalet ska parterna bereda varandra möjlighet att delta i de ledningsorgan som omfattar enheter inom universitetssjukvården och vars beslut kan påverka universitetssjukvården.

FoUU-råden består av representanter från Uppsala universitet och Region Uppsala/Akademiska sjukhuset. Utöver detta ska parterna möjliggöra ömsesidigt deltagande i andra ledningsgrupper och kommittéer vars beslut kan påverka universitetssjukvården. Detta omfattar exempelvis områdesnämnden för medicin och farmaci, programkommittén för läkarutbildningen, rekryteringsgruppen för medicinska fakulteten, institutionsstyrelser, sjukhusets ledningsgrupp eller motsvarande samt grupper som ansvarar för rekrytering av chefer på verksamhetschefsnivå eller högre inom sjukhuset.

4. Uppdrag och delegation

Uppdrag till universitetssjukvårdsnämnd

Parterna är överens om att ge följande uppdrag till universitetssjukvårdsnämnden:

- att senast 2027-05-15 ta fram ett underlag för 2028 års universitetssjukvårdsplan och överlämna det till universitetssjukvårdsstyrelsen,
- att senast 2026-01-31 sammanställa en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2026 års ALF-medel och överlämna denna till universitetssjukvårdsstyrelsen.

Uppdrag till FoUU-råd

Parterna är överens om att ge följande uppdrag till FoUU-råden:

- att senast 2027-06-15 lämna ett förslag till fördelning av 2028 års ALF-medel på verksamhetsnivå till universitetssjukvårdsnämnden,
- att senast 2027-01-15 sammanställa en ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning, av 2026 års ALF-medel i enlighet med fastställd mall, och överlämna denna till universitetssjukvårdsnämnden.

Delegation från universitetssjukvårdsstyrelsen till universitetssjukvårdsnämnden

Parterna är överens om att universitetssjukvårdsnämnden ges delegation att fatta beslut avseende:

- fördelning av ALF-medel på verksamhetsnivå,
- fördelning av centrala strategiska medel,
- eventuell omfördelning av ALF-medel från klinisk forskning till grundutbildning av läkarstudenter
- indelning av FoUU-råd,
- sammansättning av FoUU-råden.

Samtliga beslut inom ramen för ALF-avtalet ska protokollföras.

5. Samverkan med övrig hälso- och sjukvård

Enligt § 16 i det regionala ALF-avtalet finns möjlighet till ytterligare samverkan med hälso- och sjukvården utanför universitetssjukvården. Inom Region Uppsala sker sådan samverkan bland annat genom att verksamhetsförlagd utbildning kan genomföras hos privata vårdgivare med avtal med regionen.

Parterna är överens om att inte prioritera ytterligare former av samverkan under 2027, utöver den samverkan som avser universitetssjukvården.

6. ALF-finansiering i annan region

Enligt § 15 i det regionala ALF-avtalet kan region och universitet, om parterna är överens, ingå avtal om samverkan i utbildnings- och forskningsfrågor med annan region.

Parterna är överens om att inte träffa något sådant avtal avseende 2027 års ALF-medel för forskning. När det gäller ALF-medel för grundutbildning av läkare finns redan avtal med Region Gotland samt samtliga regioner inom sjukvårdsregionen utom Region Örebro, avseende klinisk handledning av läkarstudenter.

7. Omfördelning av medel mellan grundutbildning och forskning

Enligt § 12 i det centrala ALF-avtalet kan ALF-ersättningen omfördelas så att medel för klinisk forskning överförs till ALF-ersättningen för grundutbildning av läkare.

Parterna är överens om att överväga en omfördelning av ALF-medel från forskning till grundutbildning om kostnaderna för grundutbildning under 2027 överstiger förväntad nivå.

8. Prioritering och fördelning av ALF-ersättningen

En gemensam prioritering och fördelning av ALF-ersättningen för grundutbildning av läkare och kliniskt inriktad forskning ska göras med utgångspunkt i parternas gemensamma visioner och målsättningar.

Enligt § 13 i det regionala ALF-avtalet ska universitetssjukvårdsplanen redovisa:

- fördelning av medel för utbildning,
- fördelning av medel för klinisk forskning,
- vilka delar av fördelningen som beslutas inom universitetssjukvårdsnämnden respektive FoUU- råden.

Beslut om fördelning av ALF-medlen ska fattas i enlighet med den delegation som anges i föregående avsnitt.

9. Samverkan ALF-medel och FoUU-medel

Enligt § 17 i det regionala ALF-avtalet är Region Uppsala och Uppsala universitet överens om att sträva efter ökad samordning och koncentration av resurser genom en gemensam prioritering av ALF-medel och de FoUU-medel som respektive part ställer till förfogande.

10. Ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning ALF-ersättningen

Universitetssjukvårdsstyrelsen beslutar om utformningen av den ekonomiska och verksamhetsinriktade redovisningen samt tidpunkter för när redovisningen ska lämnas. I enlighet med § 12 i det regionala ALF-avtalet ska universitetssjukvårdsstyrelsen, universitetssjukvårdsnämnden och varje FoUU-råd redovisa hur tilldelade ALF-medel har använts.

11. Konsekvensanalys för omräkning av ersättning

Samtliga ersättningsbelopp i § 7 i det centrala ALF-avtalet anges i 2015 års prisnivå. Uppräkning av ALF-ersättningen sker enligt samma principer som för anslagen till universitet och högskolor, med beaktande av riksdagens beslut om förändringar i dessa anslag.

Sedan 2019 fördelas 20 procent av anslaget till klinisk forskning mellan regionerna baserat på nationell utvärdering. Den senaste utvärderingen genomfördes 2022/23 och utföll positivt för ALF-region Uppsala. För perioden 2024–2027 tilldelas därför regionen 23 miljoner kronor extra per år (exklusive PLO) jämfört med föregående period.

12. Överenskommelse om förenade anställningar

Parterna är överens om att förenade anställningar ska hanteras i enlighet med § 20 i bilaga 2 till det regionala ALF-avtalet.

13. Överenskommelse om fördelning av direkta och indirekta kostnader vid externfinansierad forskning

Vid universitetet gäller principen om full kostnadstäckning för externfinansierad verksamhet. Parterna är överens om att samma princip ska tillämpas för externfinansierad forskning som bedrivs i vårdens lokaler, oavsett om medlen förvaltas av Region Uppsala eller Uppsala universitet.

Fördelning av direkta kostnader och påslag för indirekta kostnader ska ske enligt överenskommelse mellan regionen och universitetet. Medel för bidragsfinansierad forskning ska som huvudregel förvaltas av universitetet, om inte annan överenskommelse träffas.

Om ett projekt innebär kostnader för sjukvården kan Region Uppsala ingå som part i ansökan, vilket möjliggör överföring av medel utan dubbel overhead. Direkta kostnader som uppstår i vården ska belasta det aktuella projektet på ett tydligt och transparent sätt. För indirekta kostnader ska samma principer tillämpas som inom universitetet, när så är möjligt. Ersättning för indirekta kostnader kopplade till av sjukvården finansierad infrastruktur ska tillfalla Region Uppsala.

14. Prioritering och fördelning av medel för forskning 2027

Fördelning av forskningsmedel för olika ändamål

Vid fördelning av ALF-medel för forskning görs först avsättningar för strategiska medel, lokalkostnader, samt kostnader för vissa tjänster inom intendenturområden och bibliotek. Kostnader som ska finansieras via ALF-medel ska som huvudregel hanteras inom Akademiska sjukhusets

ekonomisystem. Fakturering mellan Akademiska sjukhuset och Uppsala universitet ska endast ske när denna huvudregel inte kan tillämpas. Därefter fördelas återstående medel till FoUU-råden för vidare fördelning på forskningsprojekt.

Samtliga vårdprofessioner med minst 30 procent tillsvidareanställning inom Region Uppsala, och som i sin forskning är knutna till en universitetssjukvårdsenhet, kan ansöka om ALF-forskningsmedel. Forskargruppledarens organisatoriska tillhörighet är styrande.

Pensionerade forskare eller forskare som fyllt 69 år kan inte ansöka om ALF-forskningsmedel men kan tilldelas medel via forskargrupp baserat på aktivitet.

Om kostnader inte kan hanteras inom sjukhusets ekonomisystem och fakturering från institution till sjukhus krävs, får institutionen debitera overhead enligt sin ordinarie nivå. Det totala fakturerade beloppet, inklusive overhead, ska täckas av projektets ALF-medel. Samma princip gäller löne-medel. För förenade anställningar som helt eller delvis finansieras av Region Uppsala/Akademiska sjukhuset får overhead inte överstiga 15 procent, i enlighet med tidigare beslut i ALF-nämnden. Fördelningen av ALF-forskningsmedel 2023–2027 redovisas i tabell 1.

Medel motsvarande hyreskostnader (inklusive intendenturkostnader) för ALF-finansierade forskningslokaler – arbetsrum, laboratorier och gemensamma ytor – behålls centralt och betalas direkt från ALF-kansliet till sjukhuset eller till universitetet (t.ex. Rudbecklaboratoriet och Biomedicinskt centrum). För ALF-finansierad laboratorieverksamhet ska kostnader för diskjäms belasta centrala ALF-medel för forskning.

Hyresinventeringen från 2019 utgör bas för vilka lokaler respektive FoUU-råd eller forskargrupp disponerar. Inventering görs därefter vart tredje år för att säkerställa att ALF-finansierade lokaler används för avsett ändamål. Den senaste revideringen utfördes vintern 2026 inför budget 2027.

Universitetskopplade IT-kostnader för personer utan universitetstjänst eller doktorandantagning ska finansieras med centrala ALF-medel, fördelat med 50 procent forsknings-ALF och 50 procent grundutbildnings-ALF. ALF-medel får endast användas för IT-kostnader motsvarande mini- eller midipaket.

Kliniska forskargrupper som behöver ändra sina lokalytor – genom ökning eller uppsägning – ska ansöka hos universitetssjukvårdsnämnden. Även andra förändringar rörande lokaler som finansieras med ALF-medel ska anmälas till och godkännas av nämnden. Regelverk för ALF-finansierade lokaler framgår av bilaga 4.

Tabell 1. Fördelning av ALF-medel för forskning enligt budget 2023–2027 (miljoner kronor)

Ändamål	År				
	2023	2024	2025	2026**	2027**
Strategiska satsningar	83,4	75,9	92,1***	91,0	91,9
Projektmedel	180,3	131,5*	139,0***	137,9	138,7
Hyra	25	25,8	27,4***	27,4	29,0
Bibliotek	2,9	2,2	2,2	2,3	2,4
Summa	291,	235,4	260,7	258,6	262,0

*Under 2024 överskred förbrukningen av lokala projekt ALF-medel med 5,1 miljoner kronor. Respektive FoUU-råd bär med sig sitt underskott in i 2025 års medelstilldelning.

** För 2026–2027 anges budget

*** Under 2025 överskred förbrukningen av lokala projekt ALF-medel med 4 miljoner kronor. Respektive FoUU-råd bär med sig sitt underskott i 2026 års medelstilldelning. Hyror översteg budget med 0,8 miljoner kronor. Centrala ALF medel översteg budget med 2,4 miljoner kronor. Underskotten förs över till år 2026.

För strategiska satsningar avseende plattformar och infrastrukturstöd 2026–2028, se bilaga 2.

Tilldelningen av statliga ALF-medel för 2027 fastställs under hösten 2026, varför angivna belopp är preliminära. Av de totala ALF-forskningsmedlen behålls 91 miljoner kronor centralt för infrastruktur, gemensam utrustning och särskilda satsningar såsom strategiska forskartjänster (forskar-AT, forskar-ST, forskar-ST allmänmedicin, doktorandbidrag för hälso-och vårdprofessioner, postdoc-tjänster, Gullstrand-tjänster och förlängda Gullstrand-tjänster) samt etableringsbidrag. Bibliotek och lokalkostnader finansieras även centralt. Strategiska tjänster och infrastrukturmedel utlyses årligen, medan forskar-AT utlyses två gånger per år.

Fördelningen av strategiska satsningar 2023–2027 framgår av tabell 2.

Tabell 2. Fördelning av strategiska ALF medel för forskning 2023–2027 (miljoner kronor)*

	2023	2024	2025	2026	2027
Gullstrandtjänster	12,0	13,6	17,7	17,4	17,8
Forskar ST	3,6	3,3	3,4	4,7	4,9
Forskar-AT/BT	4,9	5,3	4,0	4,8	5,0
Postdoc	6,2	9,2	9,0	9,0	9,3
Hälso- och vårdforskning	0	0,3	1,5	2,7	5,1
Klinisk forskartjänst**	1,9	0,5	1,1	1,1	1,2
Forskarskola			1,5	2,9	2,9
Clinical Academic Group			0,4	3,0	6,0
Etableringsbidrag	2,5	2,8	3,6	3,9	4,0
IT-avgift	0,8	0,6	0,8	0,8	0,9
Stöd till plattformar och infrastruktur	26,1	23,9	23,2	25,5	25,5
Stöd till inköp av apparater och utrustning	10,3	6,6	4,1	5,0	5,1
Övrigt***	15,1	9,7	23	8,1	3,1
Totalt	83,4	75,9	93,3	88,9	90,8

*2023–2025 anger utfall medan 2026–2027 anger budget

**Stöd vid särskilda anslag enligt gällande regelverk

***Strategiska satsningar såsom forskarmånader för kliniska forskare, forskar-ST Allmänmedicin, internationell post doc, Omics med fler

Engångskostnader, såsom medel för särskilda satsningar, får rekvideras från ALF-kansliet först efter att kostnader uppstått. Rekvirering av löne-medel sker kvartalsvis under årets första kvartal och därefter månadsvis. Rutinbeskrivningar finns på Akademiska sjukhusets och universitetets intranät.

ALF-medel som inte förbrukats under 2027 får inte balanseras till 2028 enligt gällande nationellt ALF-avtal.

Vid fördelning av projektmedel tillämpas en modell för fördelning mellan FoUU-råd och en annan modell för fördelning inom FoUU-råden.

Fördelning mellan FoUU-råd

Fördelningen baseras på en kombination av struktur (30 procent) och aktivitet (70 procent).

Struktur

Strukturdelen består av ett basanslag och en poängbaserad fördelning. Först tilldelas basanslaget, därefter fördelas resterande medel enligt total strukturpoäng per FoUU-råd eller verksamhetsområde.

Underlaget utgörs av strukturen per 2026-01-31.

Basanslaget innebär 150 000 kronor per utnämnd eller befordrad professor med förenad anställning vid en sjukvårdsenhet.

Endast personal med minst 30 procent tillsvidareanställning inom Region Uppsala under perioden 2025-08-01 – 2026-01-31 inkluderas. Person som uppnår 69 år under året inkluderas året efter om övriga kriterier uppfylls. Tjänstledighet för forskning, undervisning eller föräldraledighet ger fortsatt inkludering; annan tjänstledighet längre än tre månader gör att personen inte ska ingå.

Poängsättning sker enligt följande:

- 3 poäng för docent
- 6 poäng för klinisk lektor vid Uppsala universitet med förenad anställning
- 8 poäng för professor vid Uppsala universitet med förenad anställning

Dubbelräkning får inte förekomma.

Aktivitet

Aktivitet inom ALF-systemet registreras för såväl enskilda forskare som forskargrupper, under förutsättning att fastställda kriterier uppfylls.

Enskilda forskare som inte ingår i en forskargrupp ska nycklas inom ALF-systemet om de har en tillsvidareanställning omfattande minst 30 procent inom Region Uppsala eller Akademiska sjukhuset. Endast den del av forskarens verksamhet som motsvarar den kliniska anställningsgraden nycklas.

För **forskargrupper** krävs att forskargruppledaren – enligt respektive institutions definition – har minst 30 procent tillsvidareanställning inom Region Uppsala eller Akademiska sjukhuset. När detta kriterium är uppfyllt nycklas som utgångspunkt all aktivitet för samtliga gruppmedlemmar inom ALF-systemet, oavsett om medlemmen själv har en klinisk anställning eller inte.

Universitetssjukvårdsnämnden kan, efter samråd med prefekt, medge undantag från dessa grundregler när särskilda skäl föreligger.

Kansliet för medicin och farmaci tillhandahåller, efter dialog med berörda institutioner, aktivitetsunderlag till ALF-kansliet. För forskargrupper ska även varje forskares individuella bidrag redovisas. Forskare som har klinisk anställning men som under en tidsbegränsad period har en minskad klinisk tjänstgöringsgrad till under 30 procent grund av innehav av extern forskartjänst fortsätter att nycklas inom ALF-systemet under denna period.

Fördelningen av aktivitetsmedel följer medicinska och farmaceutiska vetenskapsområdets modell för fakultetsmedelfördelning (2018), kompletterad med en särskild docentnyckel. Aktivitetsmedlen fördelas i tre huvudkomponenter – examina, vetenskapliga arbeten och externa forskningsmedel – med respektive vikt 33 procent, 34 procent och 33 procent. Docentpoäng fördelas innan övriga aktivitetsmedel.

Docentpoäng. För varje docent som tilldelats full docentpoäng tilldelas 100 000 kronor. Poängen kan uppgå till 1, 0,75, 0,5 respektive 0,25 poäng, baserat på bedömning av docenturkommittén och beslut i områdesnämnden. Ersättning ges för docenturer beviljade under perioden 2022-01-01 – 2025-12-31.

Examina (33 procent). Underlaget består av examina under en fyraårsperiod (2022-01-01 – 2025-12-31).

- En doktorexamen ger maximalt 1 poäng.
- Externa doktorer, exempelvis industridoktorander, tilldelas minst 0,15 poäng.
- Doktorander inom vetenskapsområdet erhåller en viktad poäng enligt bedömning av kommittén för utbildning på forskarnivå.
- Licentiatexamen ger 0,5 poäng.

Vetenskapliga arbeten (34 procent). Vetenskapliga artiklar värderas efter tidskriftens impact-faktor:

- Ingen poäng ges för tidskrifter med impact-faktor < 1.
- För tidskrifter med impact-faktor ≥ 1 transformeras värdet linjärt till ett poängintervall mellan 1 och 10.

Poängen fördelas enligt följande:

- 40 procent till försteförfattare
- 40 procent till sisteförfattare
- resterande del fördelas mellan medförfattare, med en miniminivå om 5 procent vardera.

Ensamförfattade artiklar tilldelas hela poängen; vid två författare delas poängen lika.

Översiktsartiklar ges halvt värde (multiplikation med 0,5). Underlaget baseras på publikationer under perioden 2021–2024 och hämtas ur Uppsala universitetets publiceringsdatabas DiVA. Fördelningen görs utifrån författarnas kliniktilhörighet.

Publikationer under en fyraårsperiod utgör underlag för beräkningen. För 2027 års universitetssjukvårdsplan omfattar underlaget publikationer från perioden 2022–2025, baserat på uppgifter i universitetets publiceringsdatabas DiVA. För värderingen används tidskrifternas impact-faktorer enligt följande princip:

Publiceringsår	Impact-faktor år
2025	2024
2024	2023
2023	2022
2022	2021

Externa forskningsmedel (33 procent). Aktiviteten baseras på förbrukade externa forskningsmedel. Intäkter från två år utgör underlag för beräkning, från 2024–2025 för 2027 års universitetssjukvårdsplan. Intäkter från forskningsuppdrag (prestation 230) med motpart svenska eller utländska företag inkluderas.

Bidrag viktas beroende på finansiär:

- Medel från VR, Forte, Formas, Vinnova, SSF, KAW (Knut och Alice Wallenbergs stiftelse), EU-kommissionen inklusive ERC samt NIH multipliceras med faktorn 2,0.
- Alla övriga intäkter multipliceras med faktorn 1.

Externfinansierade projekt inom klinisk behandlingsforskning som förvaltas av Region Uppsala ska bidra till aktivitet enligt samma principer som om motsvarande medel förvaltats inom Uppsala universitet. Enheten för forskningsstöd vid Akademiska sjukhuset bistår Kansliet för medicin och farmaci med underlag.

Fördelning inom FoUU-råd

Forskning som finansieras med ALF-medel ska hålla hög kvalitet, vara redovisningsbar och ha en tydlig inriktning mot klinisk och patientnära forskning. Ett viktigt syfte är att forskningsresultat ska kunna omsättas i praktisk vård inom en överskådlig tidsram.

Samtliga medel som fördelas till FoUU-råden belastas med en overhead om 1,2 procent. ALF-medel fördelas genom ansökan och riktas i första hand till forskningsprojekt. Alla vårdprofessioner med minst 30 procent anställning inom Region Uppsala och som inte fyllt 69 år är behöriga att ansöka om ALF-forskningsmedel. Regionanställda som under 2026 varit tjänstlediga för forskning,

undervisning eller föräldraledighet är fortsatt behöriga, medan tjänstledighet av annan anledning under mer än halva året innebär att behörighet saknas.

Vid fördelning av medel inom FoUU-rådet baseras tilldelningen på forskargrupper och forskares bidrag till rådets samlade aktivitet och struktur, enligt de modeller som beskrivs ovan. ALF-kansliet kan på begäran tillhandahålla uppgifter om enskilda forskares och grupperns individuella bidrag. De kliniska institutionerna ansvarar för att lämna underlag på individnivå för externa forskningsmedel. Minst 60 procent av ALF-medlen ska fördelas enligt dessa aktivitets- och strukturprinciper.

Resterande del av medlen fördelas av FoUU-rådet till gemensamma ändamål och infrastruktur, eller genom särskilda satsningar såsom stöd till doktorander, postdoktorala forskare och utvecklingsprojekt som inte hanteras som forskningsprojekt enligt nyckelmodellen. FoUU-rådet ska i sin budgetredovisning tydligt beskriva principerna för hur dessa icke-nycklade medel fördelas och motivera sina prioriteringar.

Universitetssjukvårdsnämnden betonar vikten av att ALF-medel inte fördelas i alltför små poster. Pensionerade forskare kan inte ansöka om ALF-forskningsmedel men kan tilldelas medel via sin forskargrupp baserat på aktivitet.

Projektansökningar görs via särskilt formulär i Researchweb. ALF-kansliet tillhandahåller en unik länk för varje FoUU-råd samt instruktioner för inloggning. Forskare som fick ALF-medel under 2026 ska i samma formulär redovisa hur medlen använts och vilka huvudsakliga resultat projektet har genererat. Varken ansökningar eller redovisningar behöver sändas separat till ALF-kansliet – all hantering sker i Researchweb.

Vid oenighet inom FoUU-rådet om fördelning av forsknings-ALF-medel ska ärendet överlämnas till universitetssjukvårdsnämnden för avgörande.

FoUU-rådet tar varje år fram budgetförslag för både FO-ALF och GU-ALF. Förslagen lämnas via särskilda formulär i Researchweb, tillgängliga via unika länkar från ALF-kansliet. Efter digital signering med Bank-ID utgör dessa underlag för universitetssjukvårdsnämndens beslut. Alla budgetförslag måste vara fullständiga och signerade enligt överenskommen tidsplan.

Ytterligare information och stöd finns att tillgå via ALF-kansliet.

Universitetssjukvårdsnämnden kommer vid granskningen av FoUU-rådets budgetförslag att lägga särskild vikt vid hur de icke-nycklade medlen hanteras. Ett urval av FoUU-rådets budgetar och ansökningar begärs årligen in för fördjupad granskning.

FoUU-råd och verksamhetschef ansvarar gemensamt för att ALF-medlen utnyttjas under året. Detta kräver en välplanerad budget samt en löpande uppföljning som säkerställer att medelsuttaget sker på ett ändamålsenligt sätt och i takt med att forskningsverksamheten genomförs.

Budget, uppföljning och kontroll av forskningsmedel 2027

Innan FoUU-rådets budget är inlagd i Researchweb och formellt godkänd av universitetssjukvårdsnämnden fördelas inga ALF-medel till verksamheten. FoUU-rådets ordförande ansvarar för att samtliga projekt har budgetuppgifter registrerade i Researchweb.

Eftersom balansering av ALF-medel över årsskiftet inte är tillåten enligt gällande ALF-avtal, ställs höga krav på god framförhållning och noggrann ekonomisk planering. Detta innebär att FoUU-rådet ska säkerställa att budgeten är väl underbyggd, att planerad verksamhet följer budgetens ramar och att uttag av medel sker i takt med verksamhetens genomförande. En löpande och transparent dialog mellan forskare och ALF-kansliet är nödvändig för att säkerställa en ändamålsenlig användning av medel under året.

ALF-kansliet lämnar månadsvis ekonomiska uppföljningsrapporter till FoUU-rådets ordförande.

Dessa rapporter redovisar förbrukade ALF-medel per projekt samt identifierar eventuella avvikelser.

Uppföljningen ska säkerställa att kostnader som belastar projekten – exempelvis lönekostnader, laboratoriekostnader och röntgenkostnader – är korrekta och följer den godkända budgeten.

Större ackumulerade avvikelser mot budget ska analyseras och kommenteras av FoUU-rådets ordförande. Ordföranden ska även lämna en prognos för den återstående delen av året, där konsekvenser för fortsatt budgetuppföljning och medelsanvändning tydligt redovisas. Denna återkoppling utgör ett centralt underlag för universitetssjukvårdsnämndens bedömning av rådets ekonomiska styrning.

15. Prioritering och fördelning av ALF-medel för grundutbildning av läkare (GU-ALF) 2027

Sedan höstterminen 2021 antas studenter till den sexåriga läkarutbildningen som leder till legitimation. Den nya utbildningsstrukturen innebär en ökad omfattning av verksamhetsförlagd utbildning (VFU) jämfört med det tidigare 5,5-åriga programmet, vilket kan medföra behov av att omfördela medel inom GU-ALF-ramen.

Vårterminen 2027 startar utbildningens 12:e termin och Läkarprogrammet är därmed helt utbyggt. I och med detta tillkommer en ökad tilldelning av GU-ALF-medel då antalet HST (helårsstudenter) på programmet ökar med cirka 100 stycken.

Fördelning av grundutbildningsmedel för olika ändamål

Utifrån 2026 års ALF-anslag för grundutbildning (GU-ALF-medel), beräknas dessa medel uppgå till cirka 106 miljoner kronor för 2027 (beloppen i tabellen anges i tusentals kronor).

	2023	2024	2025	2026	2027*
Hyra undervisningslokaler	14 600	15 100	15 600	15 400	15 400
Medicinska biblioteket	2 900	2 100	2 200	2 300	2 400
Verksamhetsförlagd utb. Stadium II	47 500	48 400	49 800	29 347**	31 862
Verksamhetsförlagd utb. Stadium I & III samt särsk. sats.	23 900	25 500	26 610	50 221**	58 024
Totalt	86 500	88 900	91 100	95 946	106 374

*Preliminärt i väntan på regeringens regleringsbrev

** Omfördelning mellan klinikfördelade och särskilda satsningar har gjorts på grund av att T10 och T11 hanteras inom särskilda satsningar från 2026

Ersättningen för Verksamhetsförlagd utbildning Stadium I (professionell utveckling), Stadium III samt särskilda satsningar justeras i relation till faktisk GU-ALF-tilldelning och faktiska hyreskostnader. Samtliga GU-ALF-medel belastas med en overhead om 1,2 procent.

Principer för fördelning av GU-ALF-medel till handledning och schemalagd undervisning

ALF-medel för grundutbildning ska i första hand användas till handledning och färdighetsträning av studenter i klinisk verksamhet. Fördelningen till verksamhetsområden baseras på mertidsvärden för det sexåriga läkarprogrammet (se bilaga 3).

Medel som tilldelas FoUU-rådet för GU-ALF kan, i begränsad omfattning, användas för ersättning till regionanställda som genomför schemalagd gruppundervisning, i enlighet med

överenskommelsen mellan sjukhus och fakultet från 2011.

Ersättning till primärvården för dess medverkan i momenten professionell utveckling under termin 1–4 och termin 11 regleras i särskilda avtal.

FoUU-rådet ska lämna förslag till GU-ALF-budget för 2027 via särskilt formulär i Researchweb, tillsammans med förslaget till fördelning av forsknings-ALF, senast 2026-06-16. Klinikfördelade GU-ALF-medel ska föras till ett särskilt GU-ALF-konto.

Former för GU-ALF-ersättning till kliniker inom sjukvårdsregionen

Ersättningen för regionplacerade studenter regleras i avtal mellan parterna.

Former för ALF-ersättning för utländska utbytesstudenter

Uppsala universitet har avtal med utländska universitet avseende utbytesstudier för läkarstudenter. Dessa avtal möjliggör både utgående och inkommande kliniska placeringar.

Eftersom den klinik som tar emot en utländsk student inte alltid är densamma som den som skickar ut en student, kan särskild GU-ALF-ersättning lämnas för handledning av inkommande studenter på de fristående kurserna klinisk praktik för inkommande läkarstudenter. Ersättningen uppgår till 4 000 kronor per vecka och rekvideras i efterhand från ALF-kansliet. Medlen kan inte rekvideras för utländska studenter som följer läkarprogrammets ordinarie kurser, eftersom dessa ersätts genom den klinikfördelade GU-ALF-tilldelningen.

Budget och redovisning av grundutbildningsmedel på verksamhetsområdesnivå

FoUU-rådets ordförande ansvarar för att budgetförslag för GU-ALF registreras korrekt i Researchweb. Inga medel får fördelas innan budgeten formellt godkänts av universitetssjukvårdsnämnden.

ALF-kansliet redovisar månadsvis kostnader för grundutbildning till FoUU-rådets ordförande och till GU-ALF-ansvarig. Redovisningen sker i nära samverkan mellan dessa funktioner.

16. Redovisning och uppföljning av ALF-ersättningen

Universitetssjukvårdsstyrelsen ska senast 2027-05-15 fastställa den ekonomiska och verksamhetsinriktade redovisningen för 2026 och i samband med detta besluta om eventuella förändringar av kommande års redovisning.

Central nivå

Enligt § 14 i det centrala ALF-avtalet ska Region Uppsala redovisa ALF-ersättningens användning uppdelat på grundutbildning och forskning. Redovisningen ska lämnas till Uppsala universitet senast 2027-01-31 för att kunna ingå i universitetets årsredovisning till regeringen. ALF-kansliet ansvarar för detta.

ALF-kansliet ska dessutom senast 2027-03-15 lämna en detaljerad ekonomisk och verksamhetsinriktad redovisning av 2025 års ALF-medel till universitetssjukvårdsstyrelsen.

Fördelning på kostnadsslag

Den ekonomiska redovisningen av ALF-ersättningens användning skall fördelas på grundutbildning av läkare och kliniskt inriktad medicinsk forskning. Redovisningen ska följa universitetets indelning av kostnadsslag; lokalkostnader, personalkostnader och övriga kostnader.

Lokalkostnader

Region Uppsala redovisar direkthyra och städkostnader. Uppsala universitet redovisar direkthyra inklusive vatten och värme. Vid redovisning till universitetet ska regionen därför exkludera städkostnader.

Personalkostnader

Region och universitet använder samma principer för redovisning av personalkostnader. Ingen anpassning krävs.

Övriga kostnader

Övriga kostnader avser samtliga kostnader som inte är lokal- eller personalkostnader.

Investeringar

Investeringar ska särredovisas. Region Uppsala har tidigare direktavskrivit ALF-finansierade investeringar, men investeringar som överstiger gällande beloppsgräns ska nu hanteras genom linjära avskrivningar enligt ekonomisk livslängd.

Uppsala universitet tillämpar två modeller för anläggningstillgångar beroende på värde och livslängd.

Över- och underskott

Enligt § 18 i det regionala ALF-avtalet ska över- och underskott redovisas per verksamhetsgren (grundutbildning respektive forskning) för varje kalenderår.

Forskning

Universitetssjukvårdsnämnden ansvarar för redovisning av centrala strategiska medel och lokalkostnader.

Grundutbildning

Universitetssjukvårdsnämnden ansvarar för redovisning av lokalkostnader för grundutbildning.

Verksamhetsområdesnivå

ALF-kansliet ska senast 2027-02-15 sammanställa den ekonomisk redovisningen för 2026 års ALF-medel. Forskningsanslag som tilldelats från centrala ALF-medel ska redovisas av det FoUU-råd där huvudsökanden är verksam.

Forskning

Redovisningen av ALF-ersättningens användning ska följa samma struktur som på central nivå men fördelas per projekt. Medel för infrastruktur, strategiska satsningar och utvecklingsprojekt ska särredovisas som egna projekt.

Grundutbildning

Grundutbildningsmedel följs upp enligt särskild mall. Lokalkostnader följs upp centralt.

Bilaga 1. Förteckning över universitetssjukvårdsenheter och FoUU-råd inom ALF-region Uppsala

Universitetssjukvårdsenheter 2027	Verksamhetschef per 2026-04-22	Akademisk företrädare tillika ordförande i FoUU-rådet per 2026-04-22
Akademiska barnsjukhuset	Sofia Arwehed	Karin Enskär
Akademiska laboratoriet	Shaman Muradrasoli	Panagiotis Baliakas
Akutsjukvård, Internmedicin, Specialmedicin, hud och reumatologi	Carina Jangborg, Brita Winsa	Gunnel Nordmark
Anestesi + intensivvård + operation	Marie Foconi	Robert Frithiof
Arbets- och miljömedicin	Teresia Nyman	Magnus Svartengren
Bild- och funktionsmedicinskt centrum, Sjukhusfysik, MTF	Per Eckerbom, Ulrika Fjärstedt	Per Liss
Infektionssjukdomar	Fredrik Sund	Josef Järhult
Hjärt-lungmedicin och klinisk fysiologi, Thoraxkirurgi- och anestesi	Laila Hellgren Johansson	Eva Lindberg
Kirurgi och Urologi	Håkan Andréasson	Magnus Sundbom
Kvinnosjukvård	Gudlaug Sverrisdottir	Alkistis Skalkidou
Neuro	Lisa Arvidsson	Joachim Burman
Blod och Tumörsjukdomar	Christina Kawati Stenberg	Gustav Ullenhag
Ortopedi och handkirurgi	Caroline Sköld	Paul Gerdhem
Plastik- och käkkirurgi	Andres Rodriguez Lorenzo	Andreas Thor (akademisk företrädare) Daniel Nowinski (ordförande)
Psykiatri	Tea Sundsten, Anneli Blom, Sara Ahlin	Robert Bodén
Geriatrisk, Rehabilitering och smärtcentrum, Palliativ vård	Cathrine Göransson	Ellika Schalling
Öron-, näs- och halssjukdomar	Katarina Norlander	Linda Marklund
Allmänmedicin, Socialmedicin	Anne Johansson	Mats Martinell

Bilaga 2 Strategiska satsningar avseende plattformar och infrastrukturstöd 2026–2028

Fastställt av universitetssjukvårdsnämnden 2025-05-21

Sökande	Titel	Tilldelat belopp 2026	Tilldelat belopp 2027	Tilldelat belopp 2028
Baliakas, Panagiotis	Faciliteten Klinisk Genomik Uppsala/Clinical Genomics Uppsala	3 500 000 kr	3 500 000 kr	3 500 000 kr
Beskow, Anna	Forskningsinfrastruktur Uppsala Biobank	4 750 000 kr	4 750 000 kr	4 750 000 kr
Enblad, Gunilla	En GMP-facilitet för ATMP-produktion i Uppsala	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
Enblad, Gunilla	U-CAN – en prospektiv longitudinell insamling av cancerprover för forskning	1 000 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Eriksson Svensson, Maria	Uppsala Clinical Research center (UCR)-en komplett infrastruktur för klinisk forskning	4 750 000 kr	4 750 000 kr	4 750 000 kr
Estrada, Sergio	Plattformen för preklinisk PET-MRI	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr
Hedeland, Mikael	Stöd för tillgång till hot-celler för utveckling av PET-radiotracers	2 000 000 kr	2 000 000 kr	2 000 000 kr
Kawati Stenberg, Christina	En plattform för att utveckla och implementera en kvalitetshöjande infrastruktur för UCCC:s forskargrupper samt inom Region Uppsala	750 000 kr	750 000 kr	750 000 kr
Lipcsey, Miklos	Hedenstierna laboratoriet	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
Lubberink, Mark	UMIT - Uppsala centre for clinical Molecular Imaging and Theranostics	1 000 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Michaëlsson, Karl	SIMPLER - en nationell forskningsinfrastruktur	1 000 000 kr	1 000 000 kr	1 000 000 kr
Nordlund, Jessica	SNP&SEQ-teknologiplattformen	1 500 000 kr	1 500 000 kr	1 500 000 kr
Åkerfeldt, Torbjörn	Masspektrometrisk och SIMOA-plattform för klinisknära forskning	500 000 kr	500 000 kr	500 000 kr
		24 500 000 kr	24 500 000 kr	24 500 000 kr

Bilaga 3 Principer vid fördelning av GU-ALF klinikfördelade medel (läkarprogrammet)

MEDFARM 2026/110

Typ av VFU	Innehåll på mottagningspass	Antal studenter	Intrång	Samtidig sjukvård	Timkostnad*) 2024	Inkl. 20% förberedelse	Faktor
Studentmottagning - Patienter bokas in med längre tid.	Varje student tar emot en patient på ett timslångt besök, feedback från medsittande handledare och den andre studenten. Studenten skriver journal. Återkoppling i Ortrac.	1 till 2	75%	25%	846	1015	0,75
Klinisk obduktion	Praktisk undervisning.		75%	25%			0,75
Undervisningsmottagning, studentakuten	Studenten utför delar av besöket utan handledare i rummet. Rapporterar patienten och diskuterar handläggning med handledaren. Dokumenterar i journal. Återkoppling i Ortrac.	1 till 2	50%	50%	846	1015	0,5
Jourpass (husjour och akuten)	Går med juren, aktivt arbete inkl. dokumentation när det är lämpligt.		25%	75%	846	1015	0,25
Auskultationsmottagning	Studenten sitter med och ser på när handledaren har sin mottagning. Kan även genomföra begränsade delar av besöket, exempelvis anamnes och/eller status. Diskussion angående patienten. Ej dokumentation, journalbehörighet krävs ej. Återkoppling i Ortrac.	1 till 2	25%	75%	846	1015	0,25
Auskultation, operation, skopimott, PCI, andra yrkeskategorier	Studenterna tittar på, handledaren berättar vad som händer. Ej journal. Minimum återkoppling i Ortrac för deltagande.		10%	90%	846	1015	0,1
Kliniska seminarier, gästrond	Praktisk undervisning med patienten i rummet.		100%	0%	846	1015	1
Avdelning/motsvarande	Löpande läkaruppgifter på avdelning/motsvarande vid T10 och T11 placering.		10%	90%	846	1015	0,1

*) uppräknas årligen med samma procentsats som för ALF-medlen.

Bilaga 4 Regelverk för ALF-lokaler

Detta regelverk beskriver principerna för hur hyreskostnader för lokaler finansierade via ALF-medel ska beräknas och fördelas. Syftet är att säkerställa att ALF-finansierade ytor används för avsett ändamål och att kostnadsfördelningen sker korrekt, transparent och enhetligt.

En inventering av ALF-finansierade lokaler genomförs vart tredje år för att säkerställa att de lokaler som belastar ALF-medel verkligen nyttjas för klinisk forskning och/eller grundutbildning av läkare.

Definitioner

ALF-lokalyta för forskning (FO-ALF)

Ytor där klinisk forskning bedrivs samt ytor som används av kliniska forskare knutna till ALF-systemet inom Region Uppsala.

ALF-lokalyta för grundutbildning (GU-ALF)

Ytor där grundutbildning av läkarstudenter bedrivs inom Region Uppsala samt ytor som nyttjas av lärare engagerade i denna utbildning och knutna till ALF-systemet.

Regler för kostnadsfördelning

Förenade befattningar

- För läkare med förenad anställning finansieras arbetsrum med 1/3 FO-ALF, 1/3 GU-ALF och 1/3 klinikmedel.
- För övriga personalkategorier med förenad anställning gäller 1/3 FO-ALF, 1/3 GU-medel via Uppsala universitet och 1/3 klinikmedel.

En arbetsplats per person

Endast en personlig arbetsplats kan finansieras av centrala ALF-medel. Exempelvis är det därmed inte möjligt att finansiera både ett arbetsrum på sjukhuset och ett vid institution eller laboratorium.

Personal utan förenad befattning

- Forskargrupsledare vid kliniska institutioner som saknar förenad anställning eller kliniska arbetsuppgifter får hyran finansierad av universitetsmedel.
- Personal med heltidsanställning i Region Uppsala – inklusive adjungerade och forskningssjuksköterskor – får sina arbetsplatser finansierade med klinikmedel (exempelvis RUFU), såvida lokalen inte används uteslutande för forskning.

Adjungerade forskare

Centrala ALF-medel finansierar inte personliga arbetsplatser för adjungerade forskare i lokaler som används enbart för forskning.

Personer med tillfälliga tjänster och forskningsmedel

Finansieringsprinciper förändras inte vid tillfällig finansiering via exempelvis Cancerfonden, Vetenskapsrådet, Hjärt-Lungfonden, Wallenbergstiftelserna eller ALF-finansierade tjänster/adjungering.

- Har personen en 100 % klinisk grundanställning bekostar kliniken arbetsrummet.

Administrativ personal

Arbetsrum för administrativ personal vid institution finansieras utifrån procentuell andel stöd till forskning av:

- FO-ALF (stöd till forskning)
- GU-ALF (Läkarprogrammet)
- UU-medel (annan utbildning såsom master, sjuksköterska, fysioterapi)
- Kliniken (om stöd till klinisk verksamhet ingår)

Forskningsytor i klinisk verksamhet

Vid beräkning ska hänsyn tas till andel av tid lokalen används för enbart forskning.

- Patientmottagningar där patienter tas emot för forskningsstudier och där besöken även är en del av klinisk verksamhet ska *inte* belastas FO-ALF.

Utrymmen som inte får belasta ALF eller UU

Utrymmen såsom entréer, vårdavdelningar, operationsavdelningar, mottagningar med mera ska inte belasta ALF eller UU, om inte särskilda rum är avdelade enbart för ALF- eller UU-verksamhet året runt.

Gemensamma ytor och schablonkostnader

En procentuell schablonkostnad läggs på varje rum för nyttjande av gemensamma ytor. Schablonen baseras på ett genomsnitt av historiska kostnader för kringytor och omfattar rumstyper såsom duschrum, förrum, kapprum, korridor, kök, avdelning, matrum, miljörum, passage, pausrum, sluss, städ, tvätt- och soprum. *Dessa ytor inventeras inte utan hanteras centralt av ALF-kansliet.*

Procentsatser ska alltid baseras på hur lokalen används i normalfallet fördelat över året.

Förändrade lokalbehov

För att en verksamhet ska kunna disponera en lokal måste 100 % av lokalkostnaden vara täckt.

Om ALF-finansieringen förändras på grund av exempelvis behov av utökad eller minskad lokal eller flytt ska prefekt skicka in en ansökan till universitetssjukvårdsnämnden.

Universitetssjukvårdsnämnden fattar inte beslut om hyresfördelning för lokalytor som endast berör Uppsala universitet respektive Region Uppsala.